

ชื่อวิทยานิพนธ์	อุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาษาไทยถิ่นใต้
ผู้เขียน	นายเชิดชัย อุดมพันธ์
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์มโนอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในปริจเฉทตำรายาและตำราการแพทย์ รวมทั้งวิเคราะห์หน้าที่ของมโนอุปลักษณะในปริจเฉทตำรายาและตำราการแพทย์ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารวบรวมจากหนังสือชุดประเภทตำรายาและตำราการแพทย์ที่ปริวรรตแล้วจำนวน 137 ฉบับ

ผลการวิเคราะห์พบมโนอุปลักษณะเกี่ยวกับโรค 7 แบบ ได้แก่ มโนอุปลักษณะ [โรคเป็นมนุษย์] [โรคเป็นพืช] [โรคเป็นสัตว์ร้าย] [โรคเป็นไฟ] [โรคเป็นสิ่งสกปรก] [โรคเป็นความไม่สมดุลหรือสมบูรณ์ของธาตุ] และ [โรคเป็นภูติผี] มโนอุปลักษณะเหล่านี้ยึดโยงกับแนวคิดและคตินิยมในบริบทของภาคใต้ ทั้งยังสะท้อนให้เห็นมุมมองที่ใช้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโรคในด้านที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในแง่สาเหตุการเกิดโรค ชนิด/กลุ่มของโรค การแสดงอาการโรค การแพร่กระจาย/ลูกกลมของโรค ความเรื้อรังของโรค และอาการของโรค

ผลการวิเคราะห์หน้าที่ของมโนอุปลักษณะในปริจเฉทตำรายาและตำราการแพทย์พบว่าทำหน้าที่ 3 ด้าน คือ 1) หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด ได้แก่ อธิบายความ สร้างแบบจำลองทางความคิด เปลี่ยนมุมมอง และเสริมความ 2) หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ ได้แก่ ลดความรู้สึกที่รุนแรงและสร้างความตระหนัก และ 3) หน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ ได้แก่ สร้างความต่อเนื่องในเนื้อความ และสร้างศัพท์เรียกชื่อโรค

Thesis Title	Metaphor of Illness in Southern Thai Dialect
Author	Mr. Cherdchai Udomphan
Major Program	Thai
Academic	2011

ABSTRACT

The purposes of this research were to analyze the metaphor of illness found in southern Thai dialects appearing in discourse of both the pharmacy as well as the medical texts . A further research were conducted in order to analyze functionality of the conceptualization between these texts . The data used in this study was transliterated from 137 southern folk literatures of bud (tree bark).

The results of analysis found that conceptual metaphors about 7 illness were conceptual metaphor [ILLNESS IS A HUMAN] [ILLNESS IS A WEEDS] [ILLNESS IS A FIERCE ANIMAL] [ILLNESS IS A FIRE] [ILLNESS IS A DIRTINESS SAMPLE] [ILLNESS IS AN IMBALANCE OR INCOMPLETE OF ELEMENT] and [ILLNESS IS A SPIRIT]. This conceptual metaphor related to concept and ideology in context of southern and reflected to see perspective that make understanding about illness in different kind of causing illness, type of illness /group of illness, indication of illness, distribution and advance of illness, chronic of illness and suggestive of illness.

The results of the analysis of the metaphor in discourse of pharmacy and medical texts were concluded to the functionality of the following aspects 1) The function of transfer thinking ; explained the construction of thinking model, changing perspective and awareness addition. 2) The function of human relation, the reduction of aggressive feeling, and promoting awareness.3) The function of text organization; the construction of continuation in context attributing to word formation and the illness name.